

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ
Кафедра цивільно-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Назва освітньо-професійної програми	Право (поліцейські)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	третій

ЗАТВЕРДЖЕНО

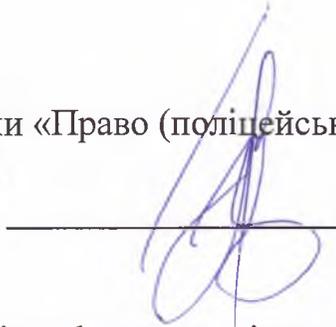
Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
протокол від 11.07.2025 № 11

СХВАЛЕНО

Вченою радою Факультету підготовки
фахівців для підрозділів кримінальної
поліції Національної поліції України
протокол від 10.07.2025 № 12

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право (поліцейські)»
доктор юридичних наук,
доцент

Василь БЕРЕЗНЯК

Розглянуто на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України. Протокол від 04.07.2025 № 19.

Міжнародне приватне право. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2025 рік. 28 с.

РОЗРОБНИК:

1. Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України, доктор юридичних наук, доцент **Кристина РЕЗВОРОВИЧ**.

2. Професор кафедри цивільно-правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України, кандидат юридичних наук, доцент **Марина ЮНІНА**.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Завідувач кафедри цивільного, трудового та господарського права юридичного факультету Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара, доктор політичних наук, кандидат юридичних наук, доцент **Ігор АЛЕКСЄЄНКО**.

2. Керівник Адвокатського бюро «Хрипунова Дениса Григоровича» **Денис ХРИПУНОВ**.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	-
Загальна кількість годин	90	-
Рік підготовки	3	-
Семестр	6	-
Лекції	12	-
Семінарські	32	-
Практичні	-	-
Самостійна робота	46	-
Індивідуальні завдання (курсова робота)	-	-
Підсумковий семестровий контроль	екзамен	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право» – є надання здобувачам вищої освіти базових теоретичних знань щодо сутності та генезису феномену міжнародного приватного права, вивчення основних інститутів та механізмів міжнародного приватного права, особливостей правового регулювання з іноземним елементом таких сфер як: права власності, зобов'язального права, права інтелектуальної власності, договорів щодо товарів та послуг, недоговірних зобов'язань, міжнародних перевезень, міжнародних розрахунків, сімейних, трудових, спадкових правовідносин; вироблення у здобувачів вищої освіти вмінь та навичок практичного застосування міжнародно-правових норм.

Загальноосвітня мета:

- набуття фахових знань у сфері правового регулювання приватноправових відносин з іноземним елементом та практичних навичок їх застосування у нормотворчій, правозастосовній, правоохоронній, експертно-консультаційній та педагогічній діяльності.

Виховна мета:

- сформувати у здобувачів вищої освіти уявлення розуміння основних принципів, засад та функціонування міжнародного приватного права, а також у навиках застосування його норм у практичних ситуаціях. Це включає не лише теоретичні знання, але й здатність аналізувати, обґрунтовувати та захищати свої правові позиції у сфері міжнародного приватного права.

Розвивальна мета:

- формування правового мислення, законослухняної поведінки, вміння досліджувати та розуміти сутність правових явищ та процесів в сфері міжнародного приватного права.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

поняття міжнародного приватного права; предмет міжнародного приватного права; принципи міжнародного приватного права; нормативний склад міжнародного приватного права; методи регулювання в міжнародному приватному праві; джерела міжнародного приватного права; колізійні норми: поняття, структуру та види; підстави застосування або відмови у застосуванні іноземного правопорядку; методика встановлення змісту іноземного права; особливості правового статусу фізичних осіб та юридичних осіб приватного та публічного права в міжнародному приватному праві; особливості участі держави у приватних правовідносинах з іноземним елементом; колізійні питання права власності та інших речових прав в міжнародному приватному праві; поняття та види правочинів міжнародного характеру; поняття та види міжнародних договорів (контрактів); колізійно-правові питання міжнародних розрахункових відносин; особливості права інтелектуальної власності в міжнародному приватному праві; колізійні проблеми «міжнародного» сімейного права; колізійно-правові проблеми регулювання спадкових відносин з іноземним елементом; колізійні питання деліктних зобов'язань з іноземним елементом; особливості колізійного регулювання «міжнародних» трудових відносин; норми національного та міжнародного права, що застосовуються до регулювання відносин в сфері міжнародних залізничних, автомобільних та повітряних перевезень; особливості провадження у справах за участю іноземних осіб; способи розгляду приватноправових спорів міжнародного характеру; альтернативні способи розв'язання спорів; особливості інституту визнання та виконання іноземних судових доручень та іноземних судових рішень; підстави розгляду спорів міжнародним комерційним арбітражем; національне законодавство та міжнародно-правові акти в галузі судового та арбітражного розгляду справ міжнародного приватноправового характеру;

вміти:

визначати належність правовідносин до сфери регулювання міжнародного приватного права; ідентифікувати «іноземний елемент» у приватноправових відносинах; аналізувати відповідні джерела міжнародного приватного права та застосовувати їх; представити аргументувати самостійну позицію щодо критеріїв вибору права тієї чи іншої держави або норми міжнародного договору; визначати особистий статут фізичних та юридичних осіб; опрацьовувати та застосовувати положення міжнародних договорів та інших міжнародних документів в сфері регулювання міжнародних приватноправових відносин; складати зовнішньоекономічні контракти. опрацьовувати національні нормативно-правові акти та міжнародні документи в сфері міжнародних транспортних відносин; використовувати отримані знання теоретичного матеріалу, положень національних та міжнародних правових

джерел, матеріалів судово-арбітражної практики для розв'язання практичних завдань; складати зміст доручення до іноземних судів, а також клопотання про визнання та виконання рішень іноземних судових органів; складати проекти арбітражних угод; аналізувати та застосовувати у практичній діяльності положення національного законодавства, міжнародних договорів, регламентів міжнародних третейських судів тощо для розв'язання спорів міжнародного приватно-правового характеру.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи Європи.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Пререквізити: здобувачі вищої освіти для вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право» мають набути знання з таких дисциплін як: «Юридична деонтологія»; «Теорія держави і права», «Конституційне право»; «Історія держави і права»; «Соціологія права»; «Політологія»; «Цивільне право», «Міжнародне право».

Постреквізити: знання, уміння та навички, що набувають здобувачі вищої освіти після вивчення навчальної дисципліни і вищої освіти для вивчення дисципліни, необхідні для подальшого вивчення ними наступних навчальних дисциплін «Кримінальне право»; «Кримінальний процес» тощо.

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання:**

РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосовування норм матеріального та процесуального права

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових інституціях.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Поняття міжнародного приватного права.

Предмет міжнародного приватного права. Поняття приватноправових відносин міжнародного характеру. Види «іноземного елементу» в приватноправових відносинах. Методи міжнародного приватного права. Колізійно-правовий метод регулювання. Матеріально-правовий метод регулювання. Система міжнародного приватного права як галузі права та навчальної дисципліни. Співвідношення міжнародного приватного права з іншими галузями національного права та міжнародним правом. Глобалізація світового господарства та зростання ролі міжнародного приватного права. Історія науки міжнародного приватного права. Історичні та економічні засади виникнення міжнародного приватного права. Розвиток науки міжнародного приватного права у країнах Європи. Основні концепції міжнародного приватного права у вітчизняній науці.

ТЕМА 2. Джерела міжнародного приватного права.

Форма (джерела) міжнародного приватного права. Поняття та види джерел міжнародного приватного права. Подвійний характер джерел міжнародного приватного права, їх співвідношення та взаємодія. Міжнародні договори як джерела міжнародного приватного права. Договір як засіб уніфікації норм міжнародного приватного права. Значення універсальних та регіональних міжнародних договорів у сфері міжнародного приватного права. Багатосторонні та двосторонні договори про надання правової допомоги. Внутрішнє (національне) законодавство як джерело міжнародного приватного права. Значення кодифікації норм внутрішнього права в галузі міжнародного приватного права, її види. Основні нормативні акти України, що містять норми міжнародного приватного права. Сфера застосування та структура Закону України «Про міжнародне приватне право». Поняття правового звичаю, його види. Значення звичаїв у регулюванні відносин міжнародної торгівлі, мореплавства та міжнародних розрахунків. Роль Міжнародної торгової палати в уніфікації звичаїв, правил та термінології. Правила Інкотермс. Значення судової та арбітражної практики та доктрини у регулюванні відносин міжнародного приватного права. Сучасні тенденції розвитку джерел міжнародного приватного права.

ТЕМА 3. Колізійні норми

Поняття та структура колізійної норми. Загальна класифікація колізійних норм (імперативні, диспозитивні, альтернативні, кумулятивні). Класифікація колізійних норм за формою прив'язки (односторонні та двосторонні). Основні формули прикріплення. Особистий закон фізичної особи. Особистий закон юридичної особи. Закон місцезнаходження майна. Автономія волі сторін. Закон місця завдання шкоди. Закон країни суду. Закон найбільш тісного зв'язку. Закон продавця. Закон прапора. Проблема кваліфікації колізійної норми. Основні теорії кваліфікації. Конфлікт кваліфікацій. Вирішення проблеми конфлікту

кваліфікацій у національній доктрині міжнародного приватного права. Застосування колізійних норм. Поняття зворотного відсилання та відсилання до права третьої країни. Інститут «обходу закону» в колізійному аспекті. Правила встановлення змісту та застосування іноземного права відповідно до Закону України «Про міжнародне приватне право». Застосування права країн з множинністю правових систем: інтерперсональні, інтертемпоральні та інтерлокальні колізії. Інститут публічного порядку в міжнародного приватного права. Імперативні норми закону країни суду та закону третьої держави. Взаємність і реторсії.

ТЕМА 4. Суб'єкти міжнародного приватного права.

Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права. Поняття особистого закону фізичної особи та сфера його дії. Колізійні аспекти подвійного громадянства та без громадянства фізичних осіб. Особливості правового статусу іммігрантів, біженців та осіб, яким надано політичний притулок, в міжнародного приватного права. Приватноправові аспекти встановлення національного режиму для іноземців в Україні. Юридичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права. Поняття «національність» юридичної особи та «особистий закон» юридичної особи. Критерії визначення особистого закону юридичної особи: місце заснування юридичної особи; місцезнаходження адміністративного центру юридичної особи; місце здійснення основної діяльності; критерій «контролю». Правове становище іноземних юридичних осіб в Україні. Організаційно-правові форми діяльності іноземних юридичних осіб в Україні. Представництва та філії. Транснаціональні корпорації в міжнародному приватному праві. Особливості створення та діяльності офшорних компаній. Проблеми пов'язані з правовим регулюванням господарської діяльності компаній, розташованих в офшорних зонах. Міжнародні юридичні особи. Держава як суб'єкт міжнародного приватного права. Особливості правового становища держави в міжнародному приватному праві. Характеристика міжнародних приватних правовідносин, учасницею яких є держава.

ТЕМА 5. Уніфікація і гармонізація норм в міжнародному приватному праві.

Поняття уніфікації права. Стадії процесу уніфікації правових норм та притаманні їм правові форми. Види уніфікації права. Способи уніфікації права. Роль договорів про правову допомогу в уніфікації норм міжнародного приватного права. Поняття гармонізації права та підходи щодо його визначення в юридичній науці. Види і способи гармонізації права. Співвідношення уніфікації і гармонізації правових норм у міжнародному приватному праві. Гармонізація українського міжнародного приватного права з європейським правом.

ТЕМА 6. Право власності в міжнародному приватному праві.

Особливості правового регулювання відносин власності в МПП. Колізійні питання права власності. Закон місцязнахоження майна як основний колізійний принцип у сфері майнових правовідносин в МПП. Виникнення та припинення права власності та інших речових прав в МПП. Колізійні питання права власності та інших речових права на рухоме майно, що перебуває в дорозі. Правове регулювання іноземних інвестицій в міжнародному приватному праві. Правовий режим діяльності іноземних інвесторів в Україні. Гарантії майнових прав іноземних інвесторів в угодах СОТ. Правове положення власності України за кордоном. Колізійні аспекти повернення національної культурної спадщини.

ТЕМА 7. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві.

Поняття та види правочинів з іноземним елементом. Форма та зміст правочину. Сфера дії права, що застосовується до правочину. Особливості колізійного регулювання договірних зобов'язань в МПП. Форма транскордонних комерційних угод. Колізійні прив'язки, що застосовуються до договірних зобов'язань з «іноземним елементом». Автономія волі сторін в колізійному праві України. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів. Колізійно-правове регулювання міжнародних договорів купівлі-продажу товарів. Віденська конвенція ООН «Про договори міжнародної купівлі-продажу товарів». Правова характеристика окремих транскордонних договірних зобов'язань: Договір транскордонного франчайзінгу. Договір транскордонного лізінгу. Договір транскордонного підяду. Особливості електронної торгівлі. Види позадоговірних зобов'язань, ускладнених «іноземним елементом» та колізійні підходи до їх регулювання. Сфера дії права, що підлягає застосуванню до зобов'язань, які виникли внаслідок завдання шкоди. Особливості колізійного регулювання відшкодування моральної шкоди. Особливості колізійного регулювання відшкодування шкоди, завданої іноземною державою. Представництво, довіреність та позовна давність в міжнародному приватному праві.

ТЕМА 8. Право транскордонних перевезень.

Договір міжнародного перевезення вантажу, пасажирів та багажу. Поняття міжнародних перевезень. Міжнародні транспортні організації та їх роль в уніфікації законодавства про міжнародні перевезення. Міжнародні морські перевезення. Колізійні норми кодексу торговельного мореплавства України. Типові форми чартерів. Коносамент та його юридичне значення. Брюсельська конвенція про уніфікацію деяких правил про коносамент 1924 г. (в ред. 1968 г.). Конвенція ООН про морське перевезення вантажів 1978 р. Міжнародна морська організація (ІМО). Міжнародні залізничні перевезення. Угода про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ) 1980р. Угода про міжнародне залізничне сполучення (СМГС) 1951 р. (в ред. 1992 р.). Межі відповідальності залізниць внаслідок псування чи втрати вантажу. Міжнародні автомобільні перевезення. Конвенція про договори міжнародного дорожнього перевезення вантажів (КДПВ) 1956 р. Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП від 14 листопада 1975 р.

Відповідальність авто перевізника за втрату вантажу. Міжнародні повітряні перевезення. Монреальська конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень від 28.05.1999. Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО). Відповідальність авіаперевізника перед пасажирами та вантажовідправниками за невиконання умов договору. Міжнародні річкові перевезення. Будапештська конвенція про договір перевезення вантажів внутрішніми водними шляхами від 22 червня 2001 р. Міжнародні змішані перевезення. Конвенція ООН про міжнародні змішані перевезення вантажів від 24.05.1980 р. Правовий режим оператора міжнародного змішаного перевезення.

ТЕМА 9. Спадкові відносини в міжнародному приватному праві.

Основні колізії у спадкуванні за міжнародним приватним правом. Колізійні норми спадкового права в законодавстві України. Міжнародно-правове регулювання спадкових відносин. Вашингтонська конвенція 1973 року про одноманітний закон про форму міжнародного заповіту. Європейська конвенція 1972 року про встановлення правил реєстрації заповітів. Спадкові права іноземців в Україні. Принцип національного режиму. Особливості спадкування рухомого та нерухомого майна. Спадкові права українських громадян за кордоном. Принцип взаємності. Роль консульських установ України за кордоном у сфері захисту спадкових прав громадян України. Правовий режим відумерлої спадщини у міжнародному приватному праві.

ТЕМА 10. Шлюбно-сімейні відносини в міжнародному приватному праві.

Особливості правового регулювання сімейних відносин у праві різних держав. Колізійне регулювання укладання та розірвання шлюбу в МПП. Колізійні норми Сімейного кодексу України. Майнові відносини подружжя в міжнародному приватному праві. Спільний особистий закон подружжя. Міжнародне усиновлення та його наслідки. Законодавство України в галузі усиновлення дітей громадян України іноземцями. Європейська конвенція 1967 р. про усиновлення дітей. Функції консульських установ України за кордоном в галузі усиновлення та опіки й піклування. Аліментні зобов'язання в міжнародному приватному праві. Порядок стягнення аліментів з батьків, що виїжджають за кордон на постійне місце проживання. Нью-Йоркської конвенції 1950 р. про стягнення аліментів за кордоном.

ТЕМА 11. Трудові відносини в міжнародному приватному праві.

Загальна характеристика трудових відносин в міжнародному приватному праві. Колізійне регулювання міжнародних трудових відносин. Принцип автономії волі; закон місця укладення договору; закон місця виконання трудової функції. Міжнародно-правове регулювання праці. Роль конвенцій Міжнародної організації праці (МОП). Європейська конвенція 1977 про правовий статус трудящих-мігрантів. Працевлаштування іноземців в Україні. Принцип національного режиму в галузі трудових відносин. Дозвільний порядок працевлаштування іноземців в Україні. Трудові права українських

громадян за кордоном. Праця громадян України за контрактом з іноземним роботодавцем. Праця громадян України за кордоном за контрактом з українським роботодавцем. Ліцензування діяльності, пов'язаної із працевлаштуванням громадян України за кордоном. Правове регулювання праці співробітників міжнародних та міжурядових організацій.

ТЕМА 12. Міжнародний цивільний процес.

Поняття міжнародного цивільного процесу. Міжнародна підсудність. Цивільна процесуальна правосуб'єктність іноземних осіб. Процесуальні права іноземців в Україні. Процесуальне становище іноземної держави та його особливості. Міжнародна судова юрисдикція з транскордонних цивільних справ. Правова допомога в цивільних справах. Міжнародне та національне регулювання визнання та виконання іноземних судових рішень.

ТЕМА 13. Міжнародний арбітражний процес.

Поняття та правова природа міжнародного комерційного арбітражу. Міжнародно-правові основи міжнародного комерційного арбітражу. Арбітражні угоди: поняття, види та особливості. Виконання іноземних арбітражних рішень. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні та за кордоном.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема 1. Поняття міжнародного приватного права.	1. Предмет міжнародного приватного права. Поняття приватноправових відносин міжнародного характеру. Види «іноземного елемента» в приватноправових відносинах. 2. Методи міжнародного приватного права. Колізійно-правовий метод регулювання. Матеріально-правовий метод регулювання. 3. Система міжнародного приватного права як галузі права та навчальної дисципліни. 4. Співвідношення міжнародного приватного права з іншими галузями національного права та міжнародним правом. 5. Глобалізація світового господарства та зростання ролі міжнародного приватного права. 6. Історія науки міжнародного приватного права. Історичні та економічні засади виникнення міжнародного приватного права. 7. Розвиток науки міжнародного приватного права у країнах Європи. 8. Основні концепції міжнародного приватного права у вітчизняній науці.	2

Тема 3. Колізійні норми	<p>1. Поняття та структура колізійної норми. Загальна класифікація колізійних норм (імперативні, диспозитивні, альтернативні, кумулятивні).</p> <p>2. Класифікація колізійних норм за формою прив'язки (односторонні та двосторонні). Основні формули прикріплення. Особистий закон фізичної особи. Особистий закон юридичної особи. Закон місцезнаходження майна. Автономія волі сторін. Закон місця завдання шкоди. Закон країни суду. Закон найбільш тісного зв'язку. Закон продавця. Закон прапора.</p> <p>3. Проблема кваліфікації колізійної норми. Основні теорії кваліфікації. Конфлікт кваліфікацій. Вирішення проблеми конфлікту кваліфікацій у національній доктрині міжнародного приватного права.</p> <p>4. Застосування колізійних норм. Поняття зворотного відсилання та відсилання до права третьої країни. Інститут «обходу закону» в колізійному аспекті.</p> <p>5. Правила встановлення змісту та застосування іноземного права відповідно до Закону України «Про міжнародне приватне право».</p> <p>6. Застосування права країн з множинністю правових систем: інтерперсональні, інтертемпоральні та інтерлокальні колізії.</p> <p>7. Інститут публічного порядку в міжнародного приватного права. Імперативні норми закону країни суду та закону третьої держави. Взаємність і реторсії.</p>	2
Тема 6. Право власності в міжнародному приватному праві.	<p>1. Особливості правового регулювання відносин власності в МПП.</p> <p>2. Колізійні питання права власності. Закон місцезнаходження майна як основний колізійний принцип у сфері майнових правовідносин в МПП.</p> <p>3. Виникнення та припинення права власності та інших речових прав в МПП.</p> <p>4. Колізійні питання права власності та інших речових права на рухоме майно, що перебуває в дорозі.</p> <p>5. Правове регулювання іноземних інвестицій в міжнародному приватному праві. Правовий режим діяльності іноземних інвесторів в Україні.</p> <p>6. Гарантії майнових прав іноземних інвесторів в угодах СОТ.</p> <p>7. Правове положення власності України за кордоном. Колізійні аспекти повернення національної культурної спадщини.</p>	2
Тема 7. Договірні зобов'язання	<p>1. Поняття та види правочинів з іноземним елементом. Форма та зміст правочину. Сфера дії</p>	2

<p>міжнародному приватному праві</p>	<p>права, що застосовується до правочину. 2. Особливості колізійного регулювання договірних зобов'язань в МПП. Форма транскордонних комерційних угод. 3. Колізійні прив'язки, що застосовуються до договірних зобов'язань з «іноземним елементом». Автономія волі сторін в колізійному праві України. 4. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів. Колізійно-правове регулювання міжнародних договорів купівлі-продажу товарів. Віденська конвенція ООН «Про договори міжнародної купівлі-продажу товарів». 5. Правова характеристика окремих транскордонних договірних зобов'язань: Договір транскордонного франчайзінгу. Договір транскордонного лізінгу. Договір транскордонного підряду. Особливості електронної торгівлі. 6. Види позадоговірних зобов'язань, ускладнених «іноземним елементом» та колізійні підходи до їх регулювання. 7. Сфера дії права, що підлягає застосуванню до зобов'язань, які виникли внаслідок завдання шкоди. Особливості колізійного регулювання відшкодування моральної шкоди. Особливості колізійного регулювання відшкодування шкоди, завданої іноземною державою. 8. Представництво, довіреність та позовна давність в міжнародному приватному праві.</p>	
<p>Тема 9. Спадкові відносини міжнародному приватному праві</p>	<p>1. Основні колізії у спадкуванні за МПП. Колізійні норми спадкового права в законодавстві України. 2. Міжнародно-правове регулювання спадкових відносин. Вашингтонська конвенція 1973 року про одноманітний закон про форму міжнародного заповіту. Європейська конвенція 1972 року про встановлення правил реєстрації заповітів. 3. Спадкові права іноземців в Україні. Принцип національного режиму. 4. Особливості спадкування рухомого та нерухомого майна. Спадкові права українських громадян за кордоном. Принцип взаємності. 5. Роль консульських установ України за кордоном у сфері захисту спадкових прав громадян України. 6. Правовий режим відумерлої спадщини у міжнародному приватному праві.</p>	2
<p>Тема 13. Міжнародний арбітражний процес</p>	<p>1. Поняття та правова природа міжнародного комерційного арбітражу. 2. Міжнародно-правові основи міжнародного комерційного арбітражу.</p>	2

	3. Арбітражні угоди: поняття, види та особливості. 4. Виконання іноземних арбітражних рішень. 5. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні та за кордоном.	
ВСЬОГО		12

Теми семінарських занять

Назва теми	Кількість годин	
Семінарські заняття		
Тема 1. Поняття міжнародного приватного права.	2	
Тема 2. Джерела міжнародного приватного права.	4	
Тема 3. Колізійні норми.	2	
Тема 4. Суб'єкти міжнародного приватного права.	2	
Тема 5. Уніфікація і гармонізація норм в міжнародному приватному праві.	2	
Тема 6. Право власності в міжнародному приватному праві.	2	
Тема 7. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві.	4	
Тема 8. Право транскордонних перевезень.	4	
Тема 9. Спадкові відносини в міжнародному приватному праві.	2	
Тема 10. Шлюбно-сімейні відносини в міжнародному приватному праві.	2	
Тема 11. Трудові відносини в міжнародному приватному праві.	2	
Тема 12. Міжнародний цивільний процес.	2	
Тема 13. Міжнародний арбітражний процес.	2	
ВСЬОГО		32

Теми для самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин	
Тема 1. Поняття міжнародного приватного права.	2	
Тема 2. Джерела міжнародного приватного права.	2	
Тема 3. Колізійні норми.	2	
Тема 4. Суб'єкти міжнародного приватного права.	4	
Тема 5. Уніфікація і гармонізація норм в міжнародному приватному праві.	4	
Тема 6. Право власності в міжнародному приватному праві.	4	
Тема 7. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві.	4	
Тема 8. Право транскордонних перевезень.	4	
Тема 9. Спадкові відносини в міжнародному приватному праві.	4	
Тема 10. Шлюбно-сімейні відносини в міжнародному приватному праві.	4	
Тема 11. Трудові відносини в міжнародному приватному праві.	4	
Тема 12. Міжнародний цивільний процес.	4	
Тема 13. Міжнародний арбітражний процес.	4	
ВСЬОГО		46

5. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття міжнародного приватного права.
2. Предмет міжнародного приватного права.

3. Поняття цивільно-правових відносин, обтяжених іноземним елементом.
4. Визначення іноземного елемента.
5. Поняття колізійного права та сутність проблеми вибору права.
6. Система міжнародного приватного права як навчальної дисципліни.
7. Система міжнародного приватного права як галузі права.
8. Місце міжнародного приватного права в юридичній науці.
9. Співвідношення міжнародного приватного права та міжнародного публічного права.
10. Співвідношення міжнародного приватного права та національного цивільного права.
11. Нормативний склад міжнародного приватного права.
12. Поняття методів регулювання міжнародного приватного права.
13. Матеріально-правовий метод міжнародного приватного права та його форми.
14. Колізійно-правовий метод міжнародного приватного права та його форми.
15. Поняття уніфікації права.
16. Уніфікація матеріально-правових норм.
17. Уніфікація колізійно-правових норм.
18. Роль міжнародних організацій у процесі уніфікації права.
19. Поняття колізійної норми, її структура та зміст
20. Види колізійних норм.
21. Автономія волі сторін як принцип міжнародного приватного права.
22. Національний режим як принцип міжнародного приватного права.
23. Взаємність як принцип міжнародного приватного права.
24. Реторсії як принцип міжнародного приватного права.
25. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої країни.
26. Застереження про публічний порядок.
27. Поняття обходу закону у міжнародному приватному праві.
28. Питання кваліфікації у міжнародному приватному праві: загальна характеристика.
29. Підстави та порядок застосування іноземного права.
30. Встановлення змісту іноземного права.
31. Поняття та види джерел міжнародного приватного права.
32. Внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права.
33. Загальна характеристика та сфера застосування Закону України про міжнародне приватне право, 2005 р.
34. Загальна характеристика законодавства Європейського Союзу з міжнародного приватного права.
35. Міжнародний договір як джерело міжнародного приватного права.
36. Класифікація міжнародних договорів як джерел міжнародного приватного права.

37. Міжнародний правовий звичай як джерело міжнародного приватного права.
38. Судовий та арбітражний прецеденти як джерела міжнародного приватного права: світовий досвід.
39. Правове становище іноземців у міжнародному приватному праві.
40. Поняття особистого закону фізичної особи.
41. Визначення права, що застосовується до правосуб'єктності іноземної особи.
42. Загальна характеристика правового статусу іноземця в Україні.
43. Особливості правового становища юридичних осіб у міжнародному приватному праві.
44. Поняття особистого закону юридичної особи.
45. Національність юридичної особи та її визначення.
46. Доктрини щодо визначення особистого закону юридичної особи.
47. Значення теорії контролю при визначенні особистого закону юридичної особи.
48. Поняття та види міжнародних юридичних осіб.
49. Проблема визначення особистого закону транснаціональних компаній.
50. Характеристика держави як суб'єкта міжнародного приватного права.
51. Імунітет держави та його види.
52. Теорії стосовно імунітету держави як учасника приватноправових відносин.
53. Міжнародно-правове закріплення питань імунітету держави: загальна характеристика.
54. Правовий режим іноземних інвестицій в Україні.
55. Поняття, ознаки та види зовнішньоекономічного правочину.
56. Колізійно-правові проблеми форми та змісту зовнішньоекономічного правочину.
57. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів: поняття, проблема вибору застосовного права.
58. Загальна характеристика Віденської Конвенції про договори міжнародної купівлі-продажу товарів, 1980 р.
59. Правила ІНКОТЕРМС: поняття, значення та загальний зміст.
60. Особливості охорони та захисту права інтелектуальної власності у міжнародному приватному праві.
61. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів, у ред. 1971 р.: загальна характеристика.
62. Всесвітня конвенція про авторське право, 1952 р.: загальна характеристика.
63. Захист авторських прав іноземців на території України.
64. Міжнародно-правове регулювання охорони суміжних прав.
65. Міжнародно-правова охорона промислової власності (Паризька конвенція, 1883 р.)

66. Міжнародно-правова охорона способів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг: міжнародні угоди про товарні знаки; охорона фірмових найменувань.
67. Колізійні питання сімейного права: загальна характеристика.
68. Питання сімейного права в договорах про правову допомогу, укладених між Україною та іноземними державами.
69. Колізійні питання шлюбних відносин.
70. Колізійні питання усиновлення.
71. Міжнародні конвенції з питань усиновлення.
72. Колізійні питання спадкування : національне та міжнародне законодавство.
73. Особливості трудових відносин в міжнародному приватному праві.
74. Особливості регулювання трудових відносин іноземців та осіб без громадянства в Україні.
75. Колізійно-правові проблеми відшкодування шкоди.
76. Поняття та загальна характеристика міжнародного приватного морського права.
77. Співвідношення міжнародного публічного морського права та міжнародного приватного морського права.
78. Договір морського перевезення вантажу за коносаментом: поняття та зміст.
79. Договір морського перевезення вантажу за рейсовим чартером: поняття та зміст.
80. Коносамент: поняття та юридичні властивості.
81. Міжнародно-правове регулювання відносин з договору морського перевезення вантажу.
82. Поняття та загальна характеристика договорів фрахтування морських суден.
83. Поняття міжнародного цивільного процесу.
84. Поняття міжнародної підсудності та правила щодо її визначення.
85. Загальні правила підсудності судам України справ з іноземним елементом.
86. Особливості виконання іноземних судових доручень.
87. Визнання документів, виданих в іноземних державах (легалізація або апостилізація).
88. Правові основи визнання та виконання іноземних судових рішень (за законодавством України та міжнародними договорами).
89. Поняття альтернативних способів та видів розв'язання зовнішньоекономічних спорів.
90. Поняття та види міжнародного комерційного арбітражу.
91. Арбітражна угода: поняття, види, умови.
92. Підстави та межі втручання державних судів до роботи міжнародного комерційного арбітражного органу.
93. Міжнародно-правове регулювання питань діяльності міжнародного комерційного арбітражу.

94. Загальна характеристика Закону України про міжнародний комерційний арбітраж, 1994 р.

95. Положення про Міжнародний комерційний арбітражний суд при ТПП України.

96. Положення про Морську арбітражну комісію при ТПП України.

97. Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні.

98. Загальна характеристика Нью-Йоркської Конвенції про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, 1958 р.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Для здобувачів вищої освіти, що навчаються за денною формою навчання, максимальна сума балів за всі види робіт з навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право» – 100 балів: за виконання завдань у рамках аудиторної роботи – 40 балів, самостійної – 10 балів; 50 балів – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

Поточний контроль може проводитись усно, письмово або у формі комп'ютерного тестування, колоквиуму, оцінювання виступів на семінарських та практичних заняттях, ділових чи імітаційних ігор тощо.

Аудиторна робота для поточного контролю розраховується за формулою:

$$AP = (40 * CAP) / 5,$$

де AP – результат аудиторної роботи в балах;

CAP – середньозважена оцінка отримана під час семестру з усіх занять.

При розрахунку результатів навчання з аудиторної роботи невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені заняття враховуються як «нуль» балів.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.

4	Невисокий рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Достатній рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками.
2	Недостатній рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей: здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Цивільне право» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: залік; екзамен; стандартизовані тести; есе; вирішення практичних завдань; виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних завдань тощо.

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання) – 10 балів

Самостійна робота здобувачів вищої освіти становить таку форму організації освітнього процесу, за якої особа, яка навчається, виконує певний комплекс завдань, під керівництвом науково-педагогічного працівника, але без його безпосередньої участі. Навчальною дисципліною «Міжнародне приватне право» на самостійну роботу відведено 46 год. і передбачає наступні її форми, які в індивідуальному порядку узгоджуються з викладачем:

1. Практичні вправи, диференційовані за темами навчальної дисципліни. Вправи виконуються письмово в окремому зошиті з обов'язковим обґрунтуванням наданих відповідей. Для отримання максимальної кількості балів здобувач вищої освіти має виконати всі завдання на високому рівні (оцінюється в 0,5 бала за умов виконання завдання в повному обсязі, якщо завдання виконано, але мають місце помилки, воно оцінюється в межах від 0,1 до 0,5 бала з подальшим округленням на користь здобувача вищої освіти).

2. Написання та публікація наукової статті з актуальної теми у міжнародному або фаховому виданні (оцінюється до 10 балів за фактом публікації при наявності підтверджуючих матеріалів).

3. Написання та публікація тез доповідей з актуальних тем на конференції міжнародного, всеукраїнського чи регіонального рівня (оцінюється в 5 балів за фактом публікації при наявності підтверджуючих матеріалів).

4. Створення відео-ролика, який розкриває проблемні питання обраної теми ПНД (оцінюється в 3 бали).

5. Підготовка мультимедійних презентацій з тем, які повинні розкривати питання, що не розглядалися під час аудиторної роботи (одна презентація оцінюється максимум у 2 бали, при умові, що вона складається з 15 слайдів, має чіткий перелік використаних джерел).

6. Підготовка тестових завдань різного рівня когнітивності. Завдання виконується в письмовій або електронній формі (20 тестових завдань за однією темою оцінюються у 1 бал за умови, що дані тестові завдання раніше не вирішувалися та не використовувалися під час проведення аудиторних занять).

7. Складання практичних фабул. До кожної фабули потрібно поставити 5 питань та надати розгорнуті та обґрунтовані відповіді. Завдання виконується в письмовій або електронній формі (оцінюється у 2 бали).

8. Виступ на засіданні наукового гуртка кафедри (оцінюється в 0,5 балів).

Критерії оцінювання підсумкового контролю (залік) – 50 балів

Підсумковий контроль проводиться в усній, письмовій або тестовій формі за білетами, затвердженими на засіданні кафедри.

Білети для усного та письмового підсумкового контролів містять 2 частини: теоретичну, яка складається з двох питань, та практичну, яка містить практичне завдання.

1. Виконання теоретичної частини завдання оцінюється максимально до 30 балів (по 15 балів за відповідь на кожне питання).

Критерії оцінювання відповідей на питання теоретичної частини білета.

Оцінка **«відмінно»** – 25-30 балів – виставляється, якщо здобувач вищої освіти точно і повно відповів на питання білета, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання, вільно володіє науковою термінологією, наводить приклади з допоміжної літератури та власної практики, демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу в практичній діяльності.

Оцінка **«добре»** – 15-24 бали – ставиться у випадку, коли при відповіді здобувач вищої освіти допустив деякі неточності чи залишилась нерозкритою частина білета (до 15%) за умови, що принципові моменти запитань були розкриті правильно, незначні помилки усуваються самим здобувачем, коли на помилки вказує екзаменатор. Здобувач вищої освіти наводить приклади з практики, частково демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу.

Оцінка **«задовільно»** – 6-14 балів – виставляється за наявність у відповіді декількох суттєвих неточностей, нечіткість відповіді, коли 30-50% змісту білета залишається нерозкритою, допущені помилки і порушена логіка викладу, що вплинуло на результат та правильність висновків. Відповідь не аргументована прикладами, посиланнями на нормативно-правову базу та літературні джерела. Здобувач вищої освіти відчуває труднощі при встановленні зв'язку між питаннями білету та його практичним виконанням. На додаткові запитання екзаменатора відповідає теж в межах 45-50%.

Оцінка **«незадовільно»** – 0-5 бали – виставляється, якщо здобувач вищої освіти не засвоїв матеріал у межах програм навчальних дисциплін (менше 50%), не дає конкретної відповіді на питання білету, не наводить прикладів, не ознайомлений з методичною і навчальною літературою з дисципліни, не здатний висвітлити поставлене питання. На додаткові та навідні запитання екзаменатора здобувач вищої освіти часто не знає правильної відповіді. Не володіє базовими категоріями та основними теоретичними поняттями з дисципліни.

2. Виконання практичної частини завдання оцінюється максимально у 20 балів.

Критерії оцінювання відповідей на завдання практичної частини білета.

Оцінка **«відмінно»** – 16-20 балів – виставляється, якщо здобувач вищої освіти обґрунтовано, послідовно й логічно аналізує ситуацію з використанням наукової термінології, демонструє власне бачення ситуації; виявляє уміння будувати чіткий алгоритм дій, спрямованих на професійне і компетентне вирішення даної проблеми.

Оцінка **«добре»** – 10-15 балів – ставиться у випадку, коли здобувач вищої освіти послідовно й логічно аналізує ситуацію за стандартною схемою, володіє науковою термінологією, при розв'язанні практичного завдання допущені лише незначні помилки, які усуваються самим здобувачем після зауваження екзаменатора.

Оцінка **«задовільно»** – 5-9 балів – виставляється, коли у ході розв'язання задачі допущені помилки і порушена логіка аналізу ситуації, необхідної для розв'язання конкретної проблеми, що вплинуло на результат і правильність висновків. Але при цьому наявне часткове володіння теоретичним матеріалом з питань, наведених у ситуації.

Оцінка **«незадовільно»** – 0-4 балів – вказує на те, що здобувач вищої освіти не оволодів базовим теоретичним матеріалом та практичними навичками професійної діяльності.

Загальна оцінка за екзамен підраховується як сумарна кількість оцінок, отриманих з кожної частини білета. Оцінка **«відмінно»** може бути поставлена лише в тому випадку, якщо жодне із питань екзаменаційного білета не оцінено нижче оцінки «добре». Загальна оцінка як результат складання екзамену визначається за шкалою ECTS і переводиться у національну шкалу оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зарах	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені

				РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	В	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			С	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	Д	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			Е	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (рекомендовані джерела інформації)

Основні нормативні акти:

- **акти міжнародного права:**

1. Загальна декларація прав людини. Документ ООН, схвалено 10 грудня 1948 року. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
2. Конвенція ООН про права дитини. Схвалено ООН, Резолюція № 44/25, 20 листопада 1989 року. Ратифіковано Україною 27 лютого 1991 р. (в редакції від 20.11.2014 р.) № 789-ХІІ. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021.
3. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text

4. Конвенція ООН про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004 року. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU04277>

5. Європейська конвенція про імунітет держав (ЕТ8 №74) 1972 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU72014>

6. Конвенція ООН про морське перевезення вантажів 1978 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU78K02U>

7. Міжнародна конвенція про уніфікацію деяких правил про коносамент 1924 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU24K01U>

8. Угода про міжнародні залізничні перевезення (КОТТФ) 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_291#Text

9. Угода про міжнародне пасажирське сполучення (УМПС) 1951. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU51001>

10. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ) 1956 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_234#Text

11. Монреальська конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_594#Text

12. Варшавська конвенція для уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_594#Text

13. Будапештська конвенція про договір внутрішніми водними шляхами 2001 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_998#Text

14. Європейська конвенція про усиновлення дітей 2008 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a17#Text

- **закони:**

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

3. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

4. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>

5. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80#Text>

- **підзаконні акти:**

1. Порядок здійснення захисту прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України: Указ Президента України від 26.06.2002 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/581/2002#Text>

- **постанови, інші рішення, роз'яснення суддів (Конституційного, Верховного):**

1. Про порядок відшкодування шкоди особам, які постраждали від надзвичайних обставин: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.1992 р. № 562. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/562-92-%D0%BF>.
2. Питання медико-соціальної експертизи: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1317. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1317-2009-%D0%BF#Text>.
3. Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту: затверджено постановою КМ України в редакції від 29.01.2003 № 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176-97-%D0%BF#Text>.
4. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір: постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 № 1756. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF#Text>.
5. Про затвердження Порядку накладення стягнень за порушення законодавства про захист прав споживачів: постанова Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 № 1177. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1177-2002-%D0%BF#Text>.
6. Про реалізацію окремих положень Закону України «Про захист прав споживачів»: постанова Кабінету Міністрів України від 19.03.1994 № 172. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/172-94-%D0%BF#Text>.
7. Про практику застосування судами земельного законодавства при розгляді цивільних справ: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 16.04.2004 р. № 7. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va007700-04>.
8. Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.03.1995 р. (в редакції від 27.02.2009). № 4. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95>.
9. Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.11.2009 р. № 9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-09/stru2>
10. Про судову практику у справах про спадкування : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.05.2008 № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-08>.

Підручники:

1. Міжнародне приватне право : підручник / Є. М. Білоусов, І. М. Жуков, В.В. Комаров, І.В. Яковюк та інш.; за заг. ред. Є.М. Білоусова, І.В. Яковюка. Харків: Право, 2021. 408 с.
2. Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. Міжнародне приватне право: підручник. 8-ме вид., переобл. і допов. К.: Алерта, 2021. 524 с. URL: <https://cutt.ly/qeTgS7nH>
3. Міжнародне приватне право : підручник / [Є. М. Білоусов, І. М. Жуков, В. В. Комаров, І. В. Яковюк та ін.] ; за заг. ред. Є. М. Білоусова, І. В. Яковюка. Харків : Право, 2021. – 408 с.

4. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, М. М. Гнатовський та ін.]; за ред. В. В. Мицика. 2-ге вид., змін. Харків: Право, 2020. URL: https://pravoizdat.com.ua/image/data/Files/507/3_Miznarodne_publichne_pravo_Tom_1_vnutri.pdf

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Вишновецька С.В., Корнеєв Ю.В. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 164 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/pravoaliteratura/mizhnarodne-privatne-pravovishnovetska-s-v-korneev-yu-v-1>

2. Міжнародне приватне право. Навчальний посібник. Практикум / В. О. Бажанов, О. О. Білик-Ромащенко, Т. В. Боднар, Е. М. Грамацький, І. А. Діковська, А. О. Кодинець, О. В. Кохановська, Р. А. Майданик, Л. В. Панова, Ю. Д. Притика, Л. І. Радченко, В. В. Цюра / кер. авт. кол. д-р юрид. наук, проф. І. А. Діковська. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 368 с. URL: <https://cutt.ly/ReTgSWXc>

3. Цибульська О. Ю. Міжнародне приватне право: навч.-метод. посіб. для бакалаврів спец. 293 «Міжнародне право»; за ред. Х. Н. Бехруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія» [Електронне видання]. Одеса : Фенікс, 2022. – 59 с.

4. Вайцеховська О.Р., Руденко О.В. Міжнародне приватне право: загальна частина: навчально-методичний посібник. Х.: Право, 2023. 256 с. URL: <https://cutt.ly/SetgFwcj>

5. Міжнародне публічне та приватне право сучасності : навчально-методичний посібник / Ю. Ю. Акіменко, О. О.Белогубова, К. В. Мануїлова, П. П. Войтович, О. К. Каненберг-Сандул. Львів: Видавець Кошовий Б.-П. О., 2023. 99 с.

6. Міжнародне приватне право : навч. посіб. / К. Р. Резворович, М. П. Юніна, М. М. Фролов та ін. ; ред. К. Р. Резворович. – Дніпро : ДДУВС, 2024. – 92 с.

7. 8. Довгерт А. Міжнародне приватне право: зміна концепції. Київ : Алерта, 2024. 256 с. (Відродження приватного права в Україні).

Монографії та інші наукові видання:

1. Стрельцова Є. Д., Стрельцов Є. Л., Сотула О. С. Безпека життя людини: Україна та Європа (порівняльно-правове дослідження). Деліктологія: монографія. Під заг. Ред. І. М. Копотуна, С. В. Петкова, Р. Polian. Куновице: Академія ГУСПОЛ, 2021. Т. 3. 332 с. С.36-50. (Чехія).

2. Міжнародне приватне право та захист прав людини в умовах військової агресії : збірник тез доповідей та повідомлень за матеріалами студентської наукової інтернетконференції (м. Харків, 15 листопада 2022 р.) / за ред. д.ю.н., проф. Д. В. Лук'янова. Харків : НЮУ імені Ярослава Мудрого,

2022. 327 с. Електронне наукове видання.
<https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/vnd/zbirnyky-naukovykhkonferenczij/>.

3. Klabbers J. International law. Cambridge University Press, 2020. URL: https://www.google.com/books?hl=uk&lr=&id=Ig0FEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR13&dq=International+law&ots=NJ_muCF0Kc&sig=4B7wxavvCESvtexZwXrkoHIC-Z0

4. Wallace R., Martin-Ortega O. International law. Sweet and Maxwell, 2020. URL: <http://gala.gre.ac.uk/29890>

5. Born G., International Commercial Arbitration L.: Cambridge University Press, 2020.

6. Braithwaite Jo. The Financial Courts: Adjudicating Disputes in Derivatives

7. Markets. L.: Cambridge University Press, 2021.

8. Briggs A. Civil Jurisdiction and Judgments. L.: Cambridge University Press, 2021.

9. Brilmayer L. Conflict of Laws: Cases and Materials. L.: Cambridge University Press, 2020.

10. Ferrari F., Fernández Arroyo. Private International Law: Contemporary Challenges and Continuing Relevance. L.: Oxford University Press, 2019.

11. Hartley C. Trevor. International Commercial Litigation. Text, Cases and Materials on Private International Law. L.: Oxford University Press, 2009.

12. Hatzimihail Nikitas E. Preclassical Conflict of Laws. L.: Cambridge University Press, 2021.

13. Hideki Kanda. Official Commentary on the UNIDROIT Convention on

14. Substantive Rules for Intermediated Securities. L.: Oxford University Press, 2012.

15. Martinez-Fraga Pedro J., Cave Bryan. The American Influence on International

16. Commercial Arbitration. Doctrinal Developments and Discovery Methods. L.: Cambridge University Press, 2020.

17. Mills Alex. The Confluence of Public and Private International Law. L.: Oxford University Press, 2010.

18. Verschraegen Bea. Private International Law. Hague: Kluwer Law International, 2001.

19. Wilke M. Felix. A Conceptual Analysis of European Private International Law. The General Issues in the EU and its Member States. L.: Intersentia, 2019

20.

Інтернет-ресурси:

1. <http://court.gov.ua/sudy/> - Судова влада України

2. http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html - Юридичні інформаційні ресурси

3. <http://jurconsult.net.ua/> - Всеукраїнських юридичний портал

4. <http://nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

5. <http://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень

6. <http://student.pp.ua/load> - Студентський портал України
7. <http://stadrada.com.ua/libonline> - Центральний юридичний портал України
8. <http://ukr-pravo.at.ua/> - Правовий портал
9. <http://www.arbitr.gov.ua> – офіційне Інтернет представництво Вищого господарського суду України
10. <http://www.ccu.gov.ua/pls/wccu/indx> – офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
11. <http://www.kmu.gov.ua/control> – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України
12. <http://www.library.ukma.kiev.ua> – наукова бібліотека Національного університету "Киево-Могилянська академія"
13. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
14. <http://www.nbu.gov.ua/nyub/journals.html>. - Наукова юридична періодика України
15. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
16. <http://www.scourt.gov.ua> - інформаційний сервер Верховного Суду України
17. <http://www.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
18. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України
19. <https://supreme.court.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду

**Завідувач кафедри
Цивільно-правових дисциплін
доктор юридичних наук, доцент**

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

